

‘Ruim 2 miljoen mensen dupe identiteitsfraude’

– *De Telegraaf*

‘Enkele tonnen gestolen door identiteitsfraude via DigiD’

– *De Volkskrant*

‘Eén kopietje van je paspoort en je identiteit is gejat’

– *NRC Handelsblad*

‘Identiteitsfraude zeer ernstig’

– *NOS Nieuws*

‘Hackers maakten duizenden valse LinkedIn-accounts’

– *Knack*

‘Campagne om identiteitsfraude bij kinderen
op sociale media tegen te gaan’

– *Dutchcowboys.nl*

‘Kabinet: Nederlanders niet alert op identiteitsfraude’

– *Security.nl*

‘Wie het slachtoffer wordt van identiteitsfraude belandt
in een horrorscenario, waarin deurwaarders, incasso-
bureaus en opsporingsambtenaren verbeten jacht maken
op een schaduw die altijd naar jou wijst’

– *KRO Reporter*

‘NSA kan vrijwel ieder mobieltje afluisteren’

– *Algemeen Dagblad*

‘Facebook downloadtool lekt contactinfo 6 miljoen leden’

– *Webwereld*

‘Kabinet wil actie tegen identiteitsdiefstal minderjarigen’

– *Het Parool*

‘Hackers stelen wereldwijd miljoenen wachtwoorden’

– *Algemeen Dagblad*

‘Persoonsgegevens niet veilig bij gemeenten’

– *Binnenlands Bestuur*

‘Afgedankte pc’s en laptops bevatten nog allerlei persoonlijke gegevens, zelfs als de harde schijf geformatteerd is’

– *Recherchebureau Com-Connect*

(*gespecialiseerd in digitaal fraudeonderzoek*)

‘ING-klienten overspoeld door phishingmails’

– *Webwereld*

‘Gemeenten springen onveilig om met persoonsgegevens’

– *De Volkskrant*

‘DigiD van 150 Amsterdammers gehackt’

– *NRC Handelsblad*

‘Rabobank offline na bizar privacylek’

– *Webwereld*

‘De snelst groeiende vorm van criminaliteit
is identiteitsfraude’

– *De Telegraaf*

**KOMT EEN
VROUW
BIJ DE
H@CKER**

MARIA GENOVA

**KOMT EEN
VROUW
BIJ DE
H@CKER**

**HOE JE IDENTITEIT
GESTOLEN KAN WORDEN**

**JUST
PUBLISHERS**

Meer info over Maria Genova? Zie www.mariagenova.nl

14e herziene druk, januari 2018

15e druk, april 2018

16e druk, juni 2018

17e druk, juni 2018

18e druk, december 2018

19e druk, oktober 2019

20e druk, januari 2020

Auteur: Maria Genova

Copyright © 2014 Maria Genova / Just Publishers

Uitgever Hans van Maar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestanden of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Just Publishers BV.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm, digital files or any other means, without written permission from Just Publishers BV.

Redactie en productie: Vititaal, Feerwerd

Opmaak: Studio Spade, Voorthuizen

Omslagontwerp: Ben Gross

ISBN 97890 8975 292 5

NUR 330 en 402

WWW.JUSTPUBLISHERS.NL

Inhoud

1	1737 auto's op je naam.....	8
2	Onschuldig in de bak.....	12
3	De perfecte hacker	23
4	Slordige instanties	32
5	Antihackmaatregelen.....	39
6	Leeggeplunderd.....	44
7	Beroemd	52
8	Tussen de hackers.....	66
9	Kwetsbaar	74
10	Cyberlovers en nep-personen	84
11	Op een James Bondlocatie	91
12	Big Brother	101
13	Digi-stalker	113
14	DigiD voor dummies.....	121
15	Foute instanties	133
16	Afluisteren	146
17	Facebook en Google.....	159
18	Digibeet meets hacker	170
19	Digi-dood.....	182
20	Mogelijkheden	192
21	De laatste zoektocht.....	205
	Tips.....	218
	Handige links.....	237

I

1737 auto's op je naam

‘Nou, nu is het gebeurd. Het begon met een rekening-afschrift dat uit mijn brievenbus is gehengeld. Toen is er een bankpasje aangevraagd en daarna is mijn rekening geplunderd. Hoe kan de bank zomaar mijn geld aan iemand anders geven? Heb ik straks allerlei rekeningen en incasso's aan mijn broek? Ik vind het zo erg, naïeve tut die ik ben.’

Ik lees dat op een forum op internet. De angst en de onzekerheid van die vrouw spatten van het scherm. Dat lijkt me het lastigste: dat je niet weet hoe ver criminelen kunnen gaan. In het horrorscenario van identiteitsfraude neem je het vrijwel altijd tegen een onzichtbare vijand op.

Steven Romet is daar een mooi voorbeeld van. Hij krijgt vrijwel dagelijks boetes, aanmaningen en brieven van officiële instanties nadat iemand zijn rijbewijs in een discotheek heeft gestolen. In korte tijd zetten criminelen 1737 auto's op zijn naam. Romet wordt opgepakt en brengt maanden in de gevangenis door. Hij kan simpelweg niet bewijzen dat hij met zijn uitkering geen 1737 auto's kan kopen. Hij kan de Rijksdienst voor het Wegverkeer er niet van overtuigen dat het onmogelijk is om nieuwe auto's vanuit de gevangenis te registreren. De logica van een systeem blijkt sterker dan de logica van een individu. Zijn uitkering wordt stopgezet, want volgens de ambtenaar heeft iemand die in staat is zoveel auto's te kopen geen uitkering meer nodig.

Voordat de zaak definitief opgelost wordt, is Romet zeventien jaar verder, zeventien jaar vol angst en ellende. Pas in 2012 krijgt hij gerechtigheid van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Als slachtoffer van een ambtelijke dwaling ontvangt hij negenduizend euro schadevergoeding.

Het ergste is dat je niet eens je rijbewijs hoeft te verliezen om slachtoffer van dit soort praktijken te worden. Er is een levendige internationale handel in kopietjes en die blijken even bruikbaar om fraude mee te plegen. Ik vraag me af hoeveel kopietjes van mijn paspoort en rijbewijs er rondslingeren. Hotels, autoverhuurbedrijven, overheidsinstellingen, banken, telefoonmaatschappijen, iedereen vraagt om een kopie. Op mijn paspoort staat een burgerservicenummer en tot voor kort wist ik niet eens dat ik het moet doorstrepen om fraude te voorkomen.

Mensen die slachtoffer zijn geworden van cybercrime klagen dat er bij de politie zulke digibeten werken dat ze er weinig van begrijpen. Op Twitter vind ik wel een 'Agent Digitaal', die voorlichting geeft over het onderwerp identiteitsfraude.

'Als ik wil, kan ik je identiteit zo stelen,' zegt de politie-man als we elkaar voor het eerst spreken.

'Hoe dan?'

'Ik stuur je een betrouwbaar uitzijnde e-mail. Als je die opent, geef je me onbewust toegang tot je computer. Voor altijd.'

'Hmm.'

'Wil je misschien een voorproefje? Ik kan ook je LinkedIn-gegevens kopiëren en namens jou berichten naar allerlei personen sturen. Je kunt me niet voor identiteitsdiefstal aanklagen. Al die gegevens heb je zelf openbaar gemaakt, net als de meeste burgers. Ik steel ze niet, ik gebruik ze gewoon. Wil je me tegenhouden, dan moet je bewijzen dat je er schade van ondervindt en in de praktijk is dat niet zo simpel.'

'Dus mijn identiteit gebruiken is niet strafbaar?'

'In theorie wel, maar in de praktijk moet je eerst bewijzen dat het je schaadt.'

‘Dat is toch logisch? Ik wil niet dat iemand me kloont en namens mij berichten verspreidt.’

Verbazing en boosheid strijden om voorrang. Ik probeer niet al te veel privé-informatie op internet te zetten, maar als je bij de bekende social media een profiel hebt, is dat gauw te veel. Ontbrekende gegevens worden simpelweg door andere sites aangevuld. De Kamer van Koophandel zet al mijn gegevens online omdat ik een bedrijfje heb, Google Maps gebruikt ze en laat iedereen op mijn huis inzoomen. Zelfs mijn telefoonnummer staat erbij, terwijl het niet eens op mijn naam is geregistreerd. Mijn gegevens worden aan elkaar gekoppeld, omdat ze geld waard zijn.

‘Hoe ver kan iemand gaan met mijn gegevens?’ vraag ik.

‘Hoe ver wil je gaan?’ reageert de politieman.

‘Ik wil alleen maar weten wat er mogelijk is.’

Ik hoor een lachje aan de andere kant van de lijn. ‘Ik mail je wat informatie.’

2

Onschuldig in de bak

Een vrijstaand huis in een nieuwbouwwijk in Hoofddorp. Ron Kowsoleea doet de deur open en laat me binnen. Even later zegt hij: 'Je spreekt nu met mij in mijn huis, maar eigenlijk zit ik vast in de gevangenis.'

'Hoe bedoel je, je zit vast?'

'Degene die mijn identiteit gestolen heeft zit vast. Dus op papier zit ik nu in de gevangenis.'

'Wat maf. Konden ze deze fout niet terugdraaien toen ze de identiteitsfraude ontdekten?'

'Nee, want dan moesten ze die man vrijlaten.'

'Bizar.'

'Mijn hele leven is bizar. Sinds de identiteitsfraude tenminste. Daarvoor was er niets aan de hand.'

Wat Ron Kowsoleea is overkomen, is haast onvoorstelbaar. Een harddrugscrimineel heeft in 1994 bij een aanhouding zijn naam opgegeven. Sindsdien staat Ron in allerlei overheidssystemen als crimineel geregistreerd.

'Politie en Justitie beloofden steeds dat het goed zou komen, maar ik werd keer op keer aangehouden en in de handboeien geslagen. Soms op straat, soms op Schiphol en een keer vielen ze mijn huis binnen. Ik zou drugsgeld hebben witgewassen. Om gek van te worden. Een officier van justitie stelde voor dat ik een andere identiteit aanneem om van de problemen af te zijn. Maar ik ben ik. Ik wil niet iemand anders zijn,' zegt de 52-jarige Ron.

Het begon allemaal met een dagvaarding. 'Ik zou voor een drugsdelict zijn aangehouden door de Amsterdamse politie,' zegt Ron. 'Ik was stomverbaasd, want ik was nergens aangehouden, laat staan voor drugs. Ik ben naar het politie-

bureau gegaan. Ik zie nog de verbijstering op het gezicht van de politieagent die bij de balie zat. Hij was namelijk dezelfde politieman die mij enkele weken daarvoor zou hebben opgepakt. Toen kwamen ze erachter dat de man die ze hadden aangehouden mijn naam had opgegeven. Het bleek een kennis van de lagere school.'

Justitie beloofde zijn dossier op te schonen en Ron dacht dat het allemaal achter de rug was. Daar leek het ook op tot hij jaren later werd aangehouden bij een verkeerscontrole.

'Ik werd in de handboeien geslagen en afgevoerd in een politiebusje. Je kunt je er geen voorstelling van maken wat dat met je doet als je niks gedaan hebt.'

'Lijkt me verschrikkelijk.'

'Ja, je wordt gefouilleerd en in een cel gezet. Je moet de veters van je schoenen en je riem afgeven. "Meneer, dat ben ik niet." "Ja meneer, dat zeggen ze allemaal." En de celdeur gaat dicht.'

Toen de Rotterdamse politie ontdekte dat het om identiteitsfraude ging, lieten de agenten hem vrij, met tal van excuses voor de slechte behandeling. 'Ik dacht alleen maar: eindelijk naar huis,' zegt Ron. Als hij dat zegt, worden zijn ogen een beetje vochtig.

Omdat de overheid de foute gegevens niet uit de computers kon halen, werd hij keer op keer aangehouden. In totaal meer dan tweehonderd keer. Ron zegt stapels compromitterende materialen tegen de overheid te hebben als het om identiteitsfraude gaat. Ik mag ze bij onze volgende afspraak allemaal inzien en er kopieën van maken.

Als we afscheid nemen, zegt Ron: 'Ik geloof trouwens niet in complotten. Anders was ik allang kapot. Ik geloof in mezelf. Ken je het lied van Shaggy "It wasn't me"? Dat geeft me kracht.'

Het eerste wat ik thuis doe, is mijn computer opstarten. De e-mail van Agent Digitaal is binnen, een rapport met trieste en schokkende gevallen van identiteitsfraude. Bijvoorbeeld Sven, die een rekening van dertienduizend euro voor een maand bellen ontvangt. Zijn identiteitsbewijs uit zijn gestolen portemonnee blijkt voldoende voor telefoonabonnementen, leningen en bestellingen bij postorderbedrijven. Sven kan geen huis kopen omdat hij geregistreerd staat als wanbetaler. En hij kan ook niet meer slapen.

Ook bij de 24-jarige Niels zijn de gevolgen groot. Zijn nieuwe identiteitsbewijs verdwijnt tijdens het transport naar het gemeentehuis. Fraudeurs registreren namens hem een bedrijf bij de Kamer van Koophandel. De schade is al tot honderdduizend euro opgelopen als Niels de fraude ontdekt. Hij krijgt hartkloppingen en raakt in een depressie. Door zijn medische klachten moet hij stoppen met werken en daardoor komt hij in financiële problemen.

De lijst van de politiemans is behoorlijk lang: een man op wiens naam een valse uitkering is aangevraagd door misbruik te maken van zijn burgerservicenummer, een vrouw bij wie de buurvrouw de sleutel van haar brievenbus heeft gekopieerd en veel producten op haar naam heeft besteld, een man van wie de wraakzuchtige ex allerlei contracten op zijn naam zet en die uiteindelijk bij de psycholoog eindigt omdat het zo moeilijk blijkt om alles ongedaan te maken.

‘Fraaie voorbeelden,’ mail ik de politieagent.

Zijn antwoord laat niet lang op zich wachten: ‘Geloof je nu wel dat het ook jou kan overkomen?’

‘Misschien. Ik ben vrij voorzichtig.’